

hírek · közlemények

Építésügyi dokumentációs és tájékoztatási ankét az Építők Műszaki Klubjában

Az MSZMP Budapesti Bizottsága, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete és az Építésügyi Minisztérium Építésügyi Dokumentációs Iroda rendezésében október 9-én került sorra a szokásos évi könyvtárosi és dokumentációs ankét "Az építésügyi dokumentáció helyzete és távlatai hazánkban" címen. Az ankétot, amelyen mintegy 150 építőipari műszaki vezető, könyvtáros és dokumentátor vett részt, Szabó János építésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. Megnyitóbeszédében hangsúlyozta, hogy az MSZMP 1960. január 29-i határozatának még ma is változatlanul irányadónak kell lennie. A határozat óta - mondotta - az építőipari tájékoztatási tevékenység határozott fejlődést mutat, de még mindig nem kielégítő, mert egyrészt nincs biztosítva a közép és alsó káderek dokumentációs ellátottsága, másrészt a már meglévő dokumentációs szolgáltatások jelentőségét nem ismerték fel mindenhol, nem aknázták ki a műszaki-gazdasági feladatok megoldása terén az abban rejlő lehetőségeket. E hibákat csak az EDK és az illetékes párt, szakszervezeti és vállalati erők összefogásával, tevékenységük koordinálásával lehet kiküszöbölni.

Ezután Nemeth Béla, az EDK igazgatója tartotta meg beszámolóját az építésügyi dokumentáció és tájékoztatás helyzetéről és feladatairól. Referátumában feltárta az építőipari dokumentáció szükségességét és jelenlegi helyzetét, értékelte az eddig elért eredményeket és hiányosságokat, majd részletesen ismertette az EDK sokrétű, írásbeli /szakkönyv, szakfolyóirat kiadás, terjesztés, szakirodalmi dokumentáció/, szóbeli /előadás, tapasztalatcseré, rádió, televízió stb./ és szemléltető /szakfilmek, ismeretterjesztő, oktató és tudományos filmek, kiállítások/ tevékenységét. Különösen kiemelte, és felhívta a figyelmet a vállalatokon belüli dokumentációs hálózat kiépítésének szükségességére, amely az EDK irányításával az üzemen belül terjeszti, ill. használja majd fel a központi dokumentációs szolgáltatásokat. Beszámolt az EDK egyik leglényegesebb, a KGST tagországok építésügyi tájékoztató központjai között folyó együttműködés

munkájáról is. Szorosabbá vált a kapcsolat a nyugati építésügyi dokumentációs irányító szervvel, a OIB-vel is.

Ezután tájékoztatást adott az EDOK hálózati alközponti munkájáról, majd ismertette a jövő feladatait. Ezek szerint a dokumentációs tevékenység színvonalának emelése a cél, új, jobb tájékoztatási formák kialakításával, ill. alkalmazásával /kutatási archivumok, tématanulmányok, kis példányszámú szakkönyvkiadás, szemléltető propaganda fokozása, mutatószámok figyelése és feltárása/, továbbá a KGST referátumcsere fejlődése nyomán kialakuló magasabbrendű dokumentáció: a céltájékoztatás.

A feladatok megvalósítása az EDOK-hoz járó mintegy 350 folyóirat, a KGST tagországok építésügyi tájékoztatási központjai között megszerzett együttműködés és egyéb, főleg külföldi szervezetekkel kiépített kapcsolatok során beérkező cseredokumentációs anyag alapján történik.

Befejezésül ismertette a vállalatok és a vállalati műszaki könyvtárak szerepét és felelősségét a hatékonyabb dokumentációs és műszaki propagandamunka terén, majd méltatta a szakirodalmi tájékoztatás népgazdasági jelentőségét.

N e m e t h Béla referátumához kapcsolódva K i s s István, az MSZMP Budapesti Bizottsága képviselője és H o r v á t h Béla, az EFEDOSZ műszaki tanácsának titkára tartott korreferátumot.

K i s s elvtárs hangsúlyozta, hogy a műszaki tájékoztatás még nem lehet elég hatékony, mert a vállalatok nem látják tisztán az ezen a téren előttük álló feladatokat. Ezen a helyzeten a téves nézetek tisztázásával, az alapvető feladatok pontos meghatározásával kell segíteni párt-, gazdasági- és társadalmi szervek tevékenységének koordinálásával. A műszaki dokumentációnak mindig a folyó termelést kell segítenie, a helyi sajtóságok figyelembe vételével. Végül javaslatot tett egy üzemeken belüli önálló műszaki propagandabizottság létrehozására.

H o r v á t h Béla a műszaki propaganda gyakorlati végrehajtásának hatékonyságáról beszélt. Hatékonyabb tettekre van szükség nemcsak a vezetőség, hanem az alapszervek, tehát a munkahelyek területén is. Sürgette egy - az E.M. által kiadandó - irányelv meghatározását, amely megszabja, koordinálja a feladatokat, összefogja, és irányítja a műszaki propaganda és tájékoztatás szervezetét. Ezután a szakszervezeti könyvtárak együttműködését érintette.

Felszólalt az értekezleten Z a l e t o w s z k i j elvtárs, a lengyel építésügyi dokumentációs központ - OITEB - igazgatóhelyettese is, és tolmácsolta a társintézet dolgozóinak üdvözlését.

Ezt követően az ankét résztvevői megvitatták a beszámolót és a korreferátumokat, értékes hozzászólásaikkal, javaslataikkal járultak hozzá az építőipari dokumentációs és tájékoztatási munka fejlődéséhez.

N é m e t h elvtárs válaszolt a hozzászólásokra, majd F a r - k a s László az É.M. Műszaki Fejlesztési Főosztályának vezetője zárta be az ankétot.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy az ankét mind tárgysorozatot, mind az előadások, hozzászólások tartalmát tekintve felülmúlta az eddigi ankétok színvonalát, ami tükrözi a magyar - és ezen belül az építőipari - szakirodalmi dokumentáció és tájékoztatás fejlődését, de egyúttal rámutatott a hibákra és hiányosságokra, és megszabta a jövő feladatait is.

KOVÁCS Dezső

:
:

A műszaki termelési könyvtári hálózat 1962. évi munkájának és az elmúlt évhez viszonyított fejlődésének felmérése céljából a könyvtáraknak kiküldtük az új statisztikai adatszolgáltató ivateket. Az elmúlt évektől eltérően a könyvtáraknak most kétféle statisztikai ivateket kell kitölteniük, és azokat a megadott időpontra, azaz

1963. január 15-re

kell beküldeniük az OMKDK módszertani osztályának. Az ivatekhez mellékelt Utmutató mindenki számára felvilágosítást ad a vitás kérdésekről. Az adatszolgáltatáson alapuló felmérés döntő szempontja, hogy valós adatok alapján történjék, ezért a hálózat minden könyvtárosának felhívjuk a figyelmét a kiküldött statisztikai ivatek pontos és lelkiismeretes kitöltésére.

...

A Szovjetunió Állami Nyilvános Tudományos-Műszaki Könyvtárában /GPNTE SzSzSzR/ tudományos konferenciát rendeztek a fiatal szakemberek részére. A szervezést a könyvtár komszomol szervezete végezte. A konferencián öt előadás keretében ismertették a könyvtár különböző szolgáltatásait, azok igénybevételének lehetőségeit és előnyeit.

...

Az OMKDK módszertani osztálya a műszaki termelési könyvtári hálózat könyvtárosai munkájának segítésére és módszertani irányítására 1962-ben megkezdte Módszertani Körlevelek kibocsátását. Az 1.szám a leltározás, állományellenőrzés és selejtezés kérdéseivel foglalkozott, és a hálózat valamennyi könyvtárosának szólt. A 2.sz. csak a "Műszaki Könyvnapok" megrendezésére kijelölt üzemek, intézetek mű-

szaki könyvtárai számára a szakfordítások és fordítás-másolatok bejelentésének, megrenvelésének és nyilvántartásának módját tárgyalta. A 4.sz. a hálózat főfoglalkozású könyvtárosai számára nyújt útmutatást a Magyar Folyóiratok Repertóriumának hasznosításáról a műszaki könyvtárakban. Az 5.sz. a könyvtári bizottságok szerepével foglalkozik.

...

Az OMKDK és a Csepel Autógyár műszaki könyvtára szocialista szerződést kötött, amelynek értelmében az OMKDK eddigi munkáján túlmenően gyakorlati módszertani támogatást nyújt a dokumentációs brigádoknak, amely viszont részletesen tájékoztatja az OMKDK-t új munkamódszereiről és az ezekkel szerzett tapasztalatairól.

...

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Kerületi Könyvtárak Osztálya jelentést állított össze a három fiókjában megnyitott műszaki részlegek ezévi munkájáról. Eszerint az újpesti 28-as, a kispesti 25-ös és a kőbányai 12-es fiókokban a műszaki irodalom olvasottsága a teljes állományforgalomhoz viszonyítva 1,3 százalékról, illetve 2,7 százalékról 1962 első felében 4,9 százalékra, illetve 6 százalék fölé emelkedett.

...

1963-ban az UNESCO közreműködésével nemzetközi reprográfiai kongresszust tartanak Kölnben. A kongresszussal egybekötött kiállítás a reprográfiai eljárások és gépek nagyszabású bemutatója lesz.

...

A Technicseszkie Biblioteki SzSzSZR 1962. 1.számában megjelent B a l á z s Sándor és S z a b o l c s k a Ferenc: Technicseszkie biblioteki i dokumentacija v Vengrii /Műszaki könyvtárak és dokumentáció Magyarországon/ c. cikke.

...

A Villamosgép és Kábelgyár évente 50 000 Ft értékben biztosít a dolgozók részére műszaki irodalmat. 1962 augusztusáig 4012 műszaki könyvet és folyóiratot kölcsönzött a könyvtár.

...

A Holland Királyság területén nemzetiségi kisebbségként élő friezek egyre fejlődő iparuk támogatására területi dokumentációs szolgálatot /Centrale Bedrijfsdocumentatiedienst voor Friesland/ létesítettek Leeuwardenben. Feladata a Frizlandban található művek központi katalógusának elkészítése, irodalomkutatások összeállítása, új kiadványok ismertetése stb.

...

Az IFIPS /International Federation of Information Processing Societies = Az Információ Feldolgozó Társulatok Nemzetközi Szövetsége/ 1962. augusztus 27 és szeptember 1 között Münchenben kongresszust rendezett. A kongresszuson 10 témakörben hangzottak el előadások, elsősorban a dokumentáció gépesítésének különböző kérdéseiről.

...

Az USA szabadalmi leírásainak száma 1961-ben meghaladta a 3 milliót /a 2 milliót 1930-ban érték el/. A Szabadalmi Hivatalban ugyanakkor 6 millió külföldi szabadalmi leírás volt található.

...

Szeptember 23 és október 2 között az OMFB 9 napos tanulmányutat biztosított a Dokumentációs Állandó Bizottság négy tagjának /KORBONITS András, LAZÁR Péter, POLZOVICS Iván, VINCE Pálné/ és még öt további résztvevőnek /BALÁZSI Béla, GYÖRE Pál, GYÖRI János, WAHLNER Aladár, ZÁHONYI Lóránt/ Lengyelországban, hogy ott a műszaki tájékoztatás és propaganda széles területéről tájékozódhassanak. A tanulmányutról szóló részletes beszámoló elkészült, és arra lapunk hasábjain még visszatérünk.

...

Október hó folyamán BALÁZS Sándor, az OMKDK osztályvezetője néhány napos tanulmányút keretében Bukarestben tanulmányozta a román dokumentációs központ munkáját. Az ott szerzett tapasztalatokról lapunk következő számában fogunk beszámolni.

...

A cottbusi Építésügyi Főiskola Könyvtára több mint 20 könyvtár új beszerzéseinek jegyzékeiből központi katalógust készített, amelyben mintegy 27 000, az NDK-ban található építésügyi szakkönyv lelőhelye szerepel.

...

Az Egyesült Államokban az U.S.Book Exchange Inc. által lebonyolított cserék száma 1961-ben 20 %-kal nőtt. A világ 2852 könyvtárába 613 638 kiadványt küldtek szét, amiből 65 422 könyv, a többi folyóirat vagy egyéb kiadvány volt. A cserepartnerektől 1 207 586 kiadvány érkezett be.

...

Munkába állt az OMKDK most érkezett második xerox-gépe, amelynek segítségével dokumentációs és módszertani kiadványai a jövőben gyorsabb ütemben jelenhetnek meg.

...

Az OMKDK külföldi vendégei az elmúlt két hónap folyamán Samuel LILLEY, egyetemi tanár, Nottingham, Anglia, Haron OOTUKA, a tokiói egyetem professzora, Tokio, Japán, Dobrina CSOLAKOVA, L.VAZOV Nemzeti Könyvtár, Plovdiv, Bulgária, Walter SCHALLHAS, könyvtárigazgató, Freiberg, NDK, Karel RUZICKA, a prágai Orvostudományi Dokumentációs Központ vezetője, Prága, és A.VICENTINI, Sao Paolo, voltak.

...

Az OMKDK olvasószolgálat a Gépipari Tudományos Egyesület közreműködésével "Tudomány és technika újdonságai magyar nyelven" címmel ajánló bibliográfiai sorozatot indított. A sorozat iparunk legfontosabb kérdéseivel foglalkozik és megadott tárgykörökben közreadja a magyar nyelven olvasható, eredeti vagy lefordított/ legújabb szakirodalmát. Novemberben megjelent 1.száma, a "Korszerű befogókészülékek" 2,- Ft-os árban még kapható.

...

A KGM Erősáramu Berendezések Igazgatósága és a KGM Műszaki Tájékoztató és Propaganda Intézet november 13-án ankétot rendezett az erősáramu iparágához tartozó vállalatok műszaki tájékoztatási részlegeinek vezetői számára. Az ankétot megelőzően a 62 100/1962 KGM utasításban az erősáramu iparág területén megjelölt 3 ágazati központ/nagyfeszültségű ágazat: Klement Gottwald Villamossági Gyár, Kisfeszültségű ágazat: Erősáramu Gyártmányfejlesztési Intézet, kábelipari ágazat: Kábel- és Sodronykötél Gyár/ munkaterv javaslatot dolgozott ki, az iparigazgatóság által előzetesen megadott szempontok alapján.

Az ankét megtárgyalta a munkaterv javaslatban rögzített feladatokat és megállapodott a legközelebbi teendőkben. Az erősáramu iparágához tartozó vállalatok, intézetek tájékoztatási részlegei, illetve

megbízottai 1962. december 15-ig elkészítik működési szabályzatukat, és összeállítják 1963. évi munkatervüket.

Az ankéton megállapodtak abban is, hogy a 3 említett ágazati központhoz mely vállalatok fognak tartozni. A működési szabályzatokat és a munkatervüket az ágazati központok gyűjtik össze, egyeztetik, illetve összehangolják, és ennek alapján készítik el az ágazati műszaki tájékoztatási és propaganda tervet, melyet ágazatközi egyeztetésre és összehangolásra megküldenek a KGM Műszaki Tájékoztató és Propaganda Intézetnek.

Az Erőszármu Berendezések Igazgatósága kollégiumi határozatot hozott arra, hogy a vállalatok igazgatói kötelesek kijelölni azt a műszaki dolgozót, aki a műszaki tájékoztató és propaganda szolgálat megszervezéséért és továbbfejlesztéséért felelős.

Az Erőszármu Igazgatóságához tartozó vállalatok tájékoztatási megbízottai illetve szakkönyvtárosa legközelebbi ankétjukat az Erőszármu Gyártmányfejlesztési Intézetben fogják tartani; ezáltal az ankétok egyúttal tapasztalatcserékre is szolgálnak.

...

A KGM Műszaki Tájékoztató és Propaganda Intézet Műszaki Propaganda Osztálya 1962. november 17 és december 20. között autó-traktoripari technológiai fejlesztési és ujitási kiállítást és előadássorozatot rendez a Technika Házában lévő bemutató termében. A bemutató alkalmával a KGM Könyvtári Hálózati Alközpont, illetve a Prospektustár szakirodalmi kiállítást is rendez az autó- és traktoripari technológiával kapcsolatos dokumentumokból. A kiállítással és előadásokkal egyidőben filmvetítéseket is rendeznek, és olyan brosurákat adnak ki, amelyek a kiállítás és az előadások témaköreit világítják meg. Az előadásokat az autó- és traktoripari vállalatok legkitűnőbb szakemberei tartják, és ezekre az iparágból minden érdekelt meghívást kap. A KGM Műszaki Tájékoztató és Propaganda Intézet Központi Prospektustára felhasználja a kiállítást és az előadásokat arra, hogy a megjelentek körében is népszerűsítse a prospektustárát, és azt a résztvevőknek be is mutassa.

...

Lapzárta után egyre több beszámoló érkezik a Műszaki Könyvnapok sikeres megrendezéséről.

A Magyar Ásványolaj és Földgáz Kutató Intézet /Veszprém/

fényképekkel gazdagon illusztrált beszámolójából: "A műszaki könyvkiállítást a könyvtár helyiségeiben tartottuk. A megnyitó beszédet dr. FREUND Mihály akadémikus mondta. Jelen voltak a kutatóosztályok vezetői, tudományos munkatársai, műszaki dolgozói, a műhelyek szakmunkásai és az ügyviteli osztály tagjai ... A kiállított könyvek közül sokat megvásároltak - különösen az Ipari Szakkönyvtár és az Új Technika sorozat könyveiből - vagy kölcsönvettek a kiállítás látogatói".

Magyar Selyemipari Vállalat Szentgotthárdi Szövőgyára:

"A műszaki könyvnapok tartama alatt a műszaki könyvtár 57 könyvet, 15 folyóiratot és 26 fordítást kölcsönzött ki. A bizományi könyvtáros e napok alatt 1400 Ft értékű könyvet adott el. Az üzemi műszaki könyvtára az újonnan megjelent könyvekből kb. 500 Ft értékben bővítette a könyvtárolományát". /A könyvtáros társadalmi munkában végzi munkáját/.

Kismotor és Gépgyár, Budapest:

"A könyvnapok alkalmával osztottuk ki ünnepélyes keretek között művezetőink részére a vállalat által beszerzett "Vasipari Művezetők Zsebkönyve" példányait".

Magyar Selyemipari Vállalat Soproni Selyemszövőgyára:

"A kultúrterem előtti térségben "Műszaki Könyvtárunk Könyvei" címmel kiállítást rendeztünk. A kiállítást a gyár dolgozói és a politechnikai oktatásra járó diáklányok tekintették meg".

Győri Szerszámgépgyár:

"A könyvnapok időtartama alatt 22 dolgozó lépett be a műszaki könyvtár olvasói közé, ezenkívül nagy számban keresték fel a könyvtárt a régi olvasók is az új kiadású könyvek kölcsönzésére".

Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat, Pécs:

"A kiállítás eredménye, hogy azóta megnőtt a könyvtárlátogatók száma és október hónap volt az, amikor ez a szám rekorddá emelkedett, ugyanis ez idő alatt 329-en fordultak meg műszaki könyvtárunkban. A másik eredmény az, hogy nem egy dolgozónk olyan könyvekre talált a kiállítás anyagában, amelyekről nem is gondolta, hogy könyvtárunkban fellelhető".

Danuvia Szerszámgépgyár:

"A könyvkiállítás melletti árusítás alkalmával 60 személy 140 db különböző műszaki könyvet vásárolt 3427 Ft értékben".

Budapest Főváros Elektromos Művei:

"A kiállítást műszaki könyvtárunk könyvállományának igénybevételével rendeztük és azon 400 db honi és külföldi szakkönyvet, valamint sok szakfolyóiratot bocsátottam közszemlére ... A kiállítást rövid pár nap alatt kb. 600 dolgozónk tekintette meg ... a látogatók több mint 70 %-a fizikai dolgozó volt".

A Péti Nitrogénművek

a műszaki könyvnapok alkalmával Műszaki Könyvkiállítást rendezett. A megnyitót előadás és filmvetítés követte. Három műszaki filmet mutattak be: Nitrogéngyártás, Korrozio a vegyiparban, A fémek vezetőképességei.

Lenin Kohászati Művek:

"A kiállításnál főleg azt tartottuk szem előtt, hogy az alapfokú és középfokú szakkönyveket ismertessük a dolgozókkal. Az Ipari Szakkönyvtár, a Bólyai Könyvek, az Új Technika sorozatokat teljességükben tárlóra tettük. A kiállításnak 256 látogatója volt.

